

огледъ имено на тия нужди, Софроний превежда нѣколко Езопови басни и древната и широко разпространена книга „Митология Синтипа философа“, които, подобно на Паисиевата история, се разнасяли между населението и преписвали. Тѣ свидетелствуватъ, какъ Софроний много добрѣ е схващалъ нуждата отъ разпространение на поучения срѣдъ народа и отъ потвърждение справедливостта на извѣстни житетски истини и какъ умѣло подбира средства за нейното задоволяване — чрезъ образно въздействие върху народната душа —, при което и четенето е по-достѣжно и приятно. Въ тия свои трудове Софроний намира и утѣха въ голѣмата си скрѣбъ, причинена нему отъ затворническия му животъ при игумена Калиника въ Видинъ. Все съ огледъ кѣмъ потрѣба за разпространение срѣдъ народа на религиозни и нравствено-поучителни истини, Софроний пакъ въ Видинъ написва и друга сбирка: „Поучения и словосказания за празници“¹, събрани отъ много книги и написани отъ славянски езикъ на простъ бълг. езикъ, „Тѣ като много священници и монаси и прости четци нашии четуть, а не разумѣютъ типография словенскія слова, что глаголеть; того ради и азъ грѣшний потщахся (постарахъ се) и трудъ положихъ по силѣ моей, и произвѣдохъ сио книгу отъ словенскаго пространнаго языка на болгарский прости и краткий языцъ, во еже разумѣти всякому болгарскому простому и невѣжкому народу, и узнати законъ и вѣру нашу“. Нѣкои отъ тѣзи поучения и слова сѫ влѣзли по-кѣсно и въ състава на „Недѣлника“.

Понеже и следъ освобождението на Софрония отъ Видинъ, кърджалийтѣ все стояли изъ неговата епархия, той заминава за Крайово, а отъ тамъ за Букурешть, дето съ неугасваща енергия и съ по-голѣма продуктивност продължава своята книжовна дейност. Боеики се отъ Бога да не го накаже, за дето е оставилъ паството си, той денемъ и нощемъ се труди да испише „няколико книги по нашему болгарскому языку, та ако не би возможно менѣ да сказувамъ имъ сась уста моя, да чуять отъ мене грѣшнаго някое полезное поучение, а тий да прочетуть писание мое и да уползуютъ ся“.

Първата отъ тия „няколико книги“ е „Недѣлникъ“, съ който се поставя и начало на новата бълг. печатна книга. Въ тѣсна врѣзка съ тази печатна книга е единъ Позивъ отъ